

חקלאיות וחקלאים יקרים,

ריח הסתיו כבר באוויר, ואנחנו נמצאים בעיצומם של ימי החגים, התקופה המיוחדת הזו שבין כסה לעשור, הימים שלפני סוכות, שבהם הכל נע בקצב קצת אחר. זהו זמן של חשבון נפש, התכנסות והתחלות חדשות, שבו השגרה מתעכבת מעט, התהליכים לוקחים עוד רגע, והאווירה בשטח מחייבת אותנו לאורך רוח ולהסתכלות מעמיקה קדימה. דווקא בתוך ההפוגה הזו של תחילת השנה, זו הזדמנות לעצור, לבחון את הדרך ולהתארגן מחדש לקראת העשייה הגדולה שמחכה לנו מיד לאחר החגים. **להלן העדכונים המרכזיים של**

השבוע:

לקראת בחירות 2026

נושאים שוטפים

נהלים סקרים ושונות

אירועים וכנסים

נושאים שוטפים:

• **הרמת כוסית בארגון מגדלי הירקות** – ביום ראשון שעבר (6/9) השתתפנו בהרמת כוסית בארגון מגדלי הירקות, שבמהלכה הארגון נפרד מהמדריך שמשון עומר. שמשון היה מנהל אגף בכיר לענפי הצומח בשה"מ ומבכירי המומחים במשרד. הוא הוביל את ההדרכה המקצועית והחדשנות החקלאית בשטח, תוך ליווי הדוק של החקלאים והרחבת הייצור המקומי. שמשון היה אהוב על החקלאים וההערכה שקיבל הורגשה בחדר. הארגון גם נפרד באותה הזדמנות מיענקלה מוסקוביץ, שסיים את אתניהול הוועדה החקלאית ברמת נגב וגם פינה את מקומו בארגון. אל דאגה, יענקלה לא עוזב אותנו ויישאר איתנו במסגרת תפקידו בקק"ל כאחראי מו"פים. במפגש גם הסברתי את ההצעה לקיים שיחות עם האוצר בדבר הסכם תקציבי רב שנתי בענפי הצומח. כמי שיוביל את המהלך מטעם החקלאים יחד עם ארגוני המגדלים ומועצת הצמחים, אני רואה חשיבות רבה בהצגת הנושא לכל הענפים השותפים וזאת בכדי להקטין את את הוודאות ולהגביר את האמון והשותפות. שיחות דומות קיימתי גם עם ארגון מגדלי ההדרים ועם ארגון מגדלי הפירות – כל אחד בנפרד. השבוע נקיים מפגשים נוספים מעמיקים יותר לכל ענף בנפרד ואני מקווה שנגיע לתובנות נכונות לקראת ההמשך. **אני מודה למנהלי הארגונים, מאיר יפרח, דניאל קלוסקי וירון בלחסן על הבמה והשותפות. בהצלחה לכולנו בתהליך.**

• **דיון במשרד האוצר בדבר הסכם בענף החלב** – ביום רביעי שעבר (9/9) התקיימה פגישת עבודה נוספת עם נציגי משרד האוצר (אג"ת והנציג מהלשכה המשפטית), משרד החקלאות וביטחון המזון, התאחדות יצרני החלב ומועצת החלב. בישיבה התחלנו לדון במטרות של ההסכם ניהלנו דיון בכדי לנסות ולהגיע להסכמות והבנות. המשך הדיונים יהיה אחרי החגים.

• **מדינות נוספות מצטרפות להולנד ואוסרות יבוא ומסחר של תוצרת מיהודה ושומרון ורמת הגולן** – כפי שדיווחנו לכם בעדכונים הקודמים, ממשלות הולנד ומדינות נוספות באירופה, הודיעו רשמית על איסור גורף על יבוא, מסחר ותיווך של סחורות שמקורן ביהודה ושומרון, מזרח ירושלים ורמת הגולן. השבוע, המגמה התרחבה וכעת יש כבר כ-12 מדינות (אנגליה, קנדה, ספרד, אירלנד, נורווגיה, בלגיה, הולנד, דנמרק, פינלנד, איסלנד ופורטוגל), המקדמות חקיקה וצווי איסור יבוא וסחר במוצרים מאזורים אלו. משרד החוץ מנהל את האירוע ואנו ממשיכים להעמיק בנושא לעקוב מקרוב בדאגה. במקביל, בעקבות המצב, **פנה** שר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר לשר האוצר בבקשה דחופה להקצאת תקציב סיוע בסך 50 מיליון ₪ לטובת סיוע ממוקד ליצואני תוצרת חקלאית. התקציב המבוקש ישמש עבור התאמות לוגיסטיות ומבניות באירופה ומחוצה לה, פתיחת שווקים חדשים, הסטות יצוא, קידום מכירות וסיוע לחדירה לשוק ההודי. תקציב זה לתמיכה ליצואנים (בפרט בענפי התמרים, אבוקדו, מנגו, פלפל, פרחים, תפוחי האדמה והכותנה), על רקע החשש הכבד מנזקים מסחריים רחבים וביטולי הזמנות אנחנו מקווים ששר האוצר ח"כ בצלאל סמוטריץ יענה לבקשתו של השר דיכטר. **אנו נמשיך לעקוב אחרי המצב ומודים לשר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר ואנשי משרדו על הסיוע.**

- קריסת נתיבי היצוא החקלאי לרוסיה** – מנכ"ל מילואות, אלון אריאל, שלח בשבוע שעבר [מכתב](#) דחוף לראש הממשלה בעקבות קריסת נתיבי היצוא החקלאי לרוסיה, שוק מרכזי לייצוא תוצרת כמו אבוקדו, פלפל והדרים. הפנייה לראש הממשלה נולדה בעקבות משבר חריף שפרץ לאחר פגיעה צבאית באוניית מטען שהובילה סחורה לנמל נבורוסיסק, אירוע שהביא להשמדת המטען. בהיעדר כיסוי ביטוחי מתאים לסיכוני מלחמה, נפל כל כובד הנזק הכלכלי על היצואנים והמגדלים. אירוע זה הוביל לעצירת קווי השיט הסדירים ולפגיעה קשה המתבטאת בהצטברות תוצרת בשוק המקומי, ירידת מחירים, אובדן נתחי שוק וסכנה ליציבותם הכלכלית של מאות מגדלים. לאור זאת, דורש אלון אריאל התערבות ממשלתית דחופה ומבקש לקיים פגישה בנושא. במכתבו הוא קורא לממשלה לפעול באופן מידי להקמת צוות בין-משרדי, לכינון מנגנון ערבות או ביטוח ממשלתי לסיכוני מלחמה, לגיבוש פתרונות לוגיסטיים לאומיים להובלה, לבחינת פיצויים על הנזקים שנגרמו ולסיוע בפיתוח שווקים חלופיים
- משבר בתחום הירקות לתעשייה** - כחלק מהנסיגות לעצור את המשבר ההולך ומעמיק בתחום הירקות לתעשייה, שמשפיעה על מפעלי התעשייה, שרובם נמצאים בפריפריה ("זן לכל", "סנפרוסט" ועוד) ועל החקלאות הצמחית בעיקר באזור העמקים הצפוניים, פורסמו שבוע שעבר שני מכתבים למקבלי החלטות במטרה לקדם את הטיפול במשבר. [מכתב](#) שנשלח ע"י היועמ"ש של התאחדות חקלאי ישראל עו"ד יגאל דנינו, לשר החקלאות וביטחון המזון ובו בקשה לפתיחת הליך בירור לחוק היטלי סחר ואמצעי הגנה [המכתב השני](#) נשלח ע"י נשיא התאחדות התעשיינים אברהם (נובו) נובוגרובסקי ויו"ר איגוד יצרני המזון בהתאחדות התעשיינים ליאור לוי, לראש אגף התקציבים במשרד האוצר בבקשה לגבש תכנית לתמיכה בחקלאים המגדלים את הגידולים שאותם מעבדים מפעלי התעשייה. אנחנו תקווה שתתקבל החלטה מהירה בנושא זה לפני שיגרמו נזקים כלכליים בלתי הפיכים, שיפגעו בביטחון המזון של אזרחי ישראל.
- עיון "ביטחון המזון" כיעד לאומי** – ביום ראשון שעבר (6/9) עלתה להצבעה הצעתו של השר ח"כ אבי דיכטר, עיון "ביטחון מזון" כיעד לאומי ואישור התכנית הלאומית לביטחון המזון לשנים 2026-2050. הדיון בממשלה על אישור התוכנית **נדחה** בעקבות התנגדות חריפה של משרד האוצר והשר בצלאל סמוטריץ', ופגישה משולשת בנושא צפויה להתקיים עם ראש הממשלה. התוכנית מציבה יעד להגדלת החקלאות הצמחית המקומית ב-33% עד 2035 וב-65% עד 2050, אך באוצר טוענים כי אישורה כחודש וחצי בלבד לפני הבחירות כובל את ידי הממשלות הבאות ומעורר קושי משפטי. בנוסף, באוצר סבורים כי התוכנית נעדרת עבודת מטה מבוססת עלויות והיתכנות לגבי עתודות קרקע ומים, ולא בחנה חלופות משלימות כמו הגדלת היבוא. אנו ממתינים שתתקיים ישיבה פגישה בין רה"מ לשרים ותמצא הנוסחה לקידום התכנית החשובה. ההתאחדות הביעה את תמיכתה בהצעת "המחליטים" שהוגשה ע"י משרד החקלאות וביטחון המזון, במסגרת התפיסה של ההתאחדות, שחזיקו היצור המקומי והגדלת התפוקה והפיריון, הוזלת גורמי הייצור, השקעה במו"פ וחדשנות וטיפול דור ממשלך לאורך זמן הם הכלים לביטחון המזון ולהוזלת יוקר המחיה לאזרחי ישראל.
- מפת איזורי היין של ישראל** - ביום ראשון שעבר (6/9), התקיים אירוע ההשקה של מפת איזורי היין של מדינת ישראל במשרד החקלאות וביטחון המזון. במסגרת האירוע, שהתקיים ביוזמת משרד החקלאות וביטחון המזון בשיתוף עם משרד הבריאות, הוצגה **מפת היין**, המחלקת את הארץ ל-8 אזורים יין מרכזיים ו-18 אזורים משנה (בהתבסס על תנאי אקלים, טופוגרפיה וקרקע), ובכך יוצרת לראשונה מסגרת רגולטורית ואחידה להגדרת המקור הגיאוגרפי של היין בישראל. מהלך זה נועד לחזק את השקיפות ואמון הצרכנים, למנוע הטעייה צרכנית (למשל, התקן דורש שפחות 85% מהענבים יגיעו מהאזור המצוין בתווית), ולסייע במיתוג האזורי ובקידום תיירות היין והענף בזירה המקומית והבינלאומית. לפרטים נוספים והמפה [כאן](#)
- כנס ביטחון המזון הלאומי 2050** - ביום שני (7/9) התקיים במשרד החקלאות וביטחון המזון כנס "ביטחון המזון הלאומי 2050". בכנס השתתפו רבים בהם שגרירים ממדינות רבות, מנהלים במשרדי ממשלה ומנהלי ארגונים בכל הקשת החקלאית ובכלל.

המשרד, בראשותו של יובל ליפקין, ראש מנהלת ביטחון המזון, חשף את התוכנית הלאומית לביטחון המזון 2050: התוכנית הלאומית הראשונה בישראל שמביטה 25 שנים קדימה במטרה להבטיח את אספקת המזון הלאומית בשגרה ובחירום. התוכנית גובשה בשיתוף משרדי ממשלה, חוקרים וגורמים בתעשייה, והיא מתמודדת עם אתגרים כמו גידול האוכלוסייה, שינויי האקלים ושיבושים בשרשרת האספקה, תוך הצבת יעד להגדלת הייצור הצמחי המקומי ב-65% עד 2050, קידום חדשנות, גיוון מקורות היבוא וצמצום בזבז המזון. שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר אמר בכנס: "תוכנית ביטחון המזון 2050 נועדה בראש ובראשונה להקדים תרופה למכה, שהיא התחממות כדור הארץ. אנחנו מבינים שנצטרך לעשות יותר חקלאות, לנצל יותר טוב את המשאבים שברשותנו ולהבטיח את עתידנו כאן". ניתן לצפות בשידורים החיים מהכנס בעמוד הפייסבוק של המשרד [כאן](#).

- **משבר המים במתקני ההתפלה** – שבוע שעבר, כתוצאה מזיהום במי הים, חמישה מתוך שישה מתקני התפלת מים, המספקים כ-70% מהצריכה הביתית והעירונית בישראל, נאלצו להפסיק את הפעילות. בניסיון להילחם במחסור, משרד האנרגיה ורשות המים הטילו הגבלות בשימוש במים על חקלאים ורשויות בדרום ויישובים מסוימים אף סבלו משיבושים באספקת המים הסדירה. נכון לסוף שבוע שעבר, משק המים ביציבות מלאה: חמישה מתקני התפלה פועלים, אחד באופן מלא והשאר חלקית, האספקה נמשכת כסדרה. לצד פעילות המתקנים, הוגבר השימוש במאגרי המים והקידוחים הארציים. אנו שבים ומבקשים מהציבור ומהרשויות המקומיות להמשיך להקפיד על שימוש מושכל ואחראי במים, לרבות צמצום גינון ציבורי ופרטי. צוותי רשות המים, מקורות ומשרד האנרגיה והתשתיות ממשיכים לנהל את האירוע ברציפות להבטחת אספקת המים. מוזמנים להאזין לפודקאסט מעניין עם פרופ' ערן פייטלסון מהמחלקה למדעי המרחב באוניברסיטה העברית ובו מענה על השאלות: איך ישראל הגיעה למשבר מים? למה לא נערכנו להשבתה של מתקני ההתפלה? ואיך ממגנים את משק המים של ישראל מתקלות דומות בעתיד? לפודקאסט המלא [כאן](#).

לקראת בחירות 2026:

- **כנס "בוחרים חקלאות"** – אנו (התאחדות חקלאי ישראל) מתכננים לקיים ב-23.9 כנס תחת הכותרת "בוחרים חקלאות", בו נארח את ראשי המפלגות ו/או נציגיהם לקראת הבחירות הקרבות. אנו מתנצלים בפני מי שבטעות הגיע ביום ראשון האחרון (6/9) ולא קיבל את הודעת הדחיה.
- **פגישה עם ח"כ ולדימיר בליאק** – ביום רביעי (9/9) נפגשתי, יחד עם אילנה דרור ודולב תורגמן (ממשרד הלובי ריפבליק שמלווה את ההתאחדות), עם ח"כ ולדימיר בליאק ממפלגת "יחד" של נפתלי בנט ויאיר לפיד. בפגישה הצגנו בפני ולדימיר את הנושאים השונים שבהם אנו עוסקים בימים אלה ואת האתגרים המרכזיים העומדים בפני החקלאות הישראלית. **אני מודה לולדימיר על נכונותו להיפגש ועל הדיון המפרה.**

אירועים וכנסים

- **אסדרה של מתקני התפלת מי ים ופיקוח עליהם, דוח שנתי 2024** – ביום חמישי 17/9, תתקיים בכנסת ישיבה של הוועדה לביקורת המדינה בנושא אסדרה של מתקני התפלת מי ים ופיקוח עליהם. לפרטים נוספים [כאן](#).
- **תערוכת יבול שיא** – הכנס יתקיים בימים שלישי ורביעי, 20-21 באוקטובר 2026, בגן לאומי מעיין חרוד. הכנס בראשותה של חיה רק יהלום, מנהלת מו"פ צפון מיגל. הכנס מתמקד בחקלאות ישראלית חכמה ומציג תוכנית של יומיים. ביום הראשון יעסקו ההרצאות בטכנולוגיות במטעים ובשילוב אנרגיה אגרו-וולטאית בחקלאות, ואילו ביום השני ישולבו מושבים בנושאי בעלי חיים במשק ורפת החלב, דישון והדברה, וכן מושב העוסק במדינה, התיישבות וביטחון. פרטים נוספים [כאן](#).

נהלים, סקרים, קולות קוראים ושונות

- נוהל תמיכה לעידוד חקלאים חדשים בחבל תקומה לשנת 2026** – בעקבות מתקפת הטרור ב-7 באוקטובר והחלטות הממשלה לשיקום ופיתוח חבל תקומה, משרד החקלאות וביטחון המזון ומנהלת תקומה פרסמו נוהל תמיכה בהשקעות הון עבור חקלאים חדשים בחבל. היוזמה נועדה לסייע למשקים להתגבר על המשבר, לקדם חקלאות מתקדמת ומקיימת ולחזק את ביטחון המזון הלאומי. את הבקשות לתמיכה לשנת 2026 ניתן להגיש באמצעות מערכת התמיכות המקוונת של משרד החקלאות וביטחון המזון עד ליום 11.10.26. לפרטים נוספים ואופן ההגשה [כאן](#).
- נוהל רגולציה חקלאית בנושא עיבוד חקלאי מיטבי במסגרת תמ"א 24/1 למתקנים אגרו וולטאים** – משרד החקלאות וביטחון המזון, בשיתוף רשות החשמל ומינהל התכנון, פרסם להערות הציבור טיוטת נוהל לבחינת "עיבוד חקלאי מיטבי" במתקנים אגרו-וולטאיים, לצד כללי פיקוח ומנגנון הפחתת תעריפים מדורג למתקנים שלא יעמדו בדרישות. מטרת ההסדרה היא להבטיח ניצול כפול של הקרקע לייצור חשמל סולארי תוך שמירה מלאה על היצור החקלאי וביטחון המזון הלאומי. הציבור מוזמן להגיש הערות עמדה (עד 3 עמודים, בפונט 12) לכתובת Tovits@moag.gov.il עד ליום שני, 19/10/2026. לפרטים נוספים [כאן](#).
- פרידה מחיים חבלין** – חיים חבלין, מנהל אגף החקלאות בתנועה הקיבוצית, סיים לאחרונה את תפקידו לאחר כ-11 שנות עשייה גדושות. במהלך שנות פעילותו היה חיים גורם מרכזי בהובלת המאבקים הציבוריים וההפגנות של הענף, והיה למנוע הביצועי והארגוני מאחורי שורה ארוכה של יוזמות בשטח. תרומתו לחיזוק החקלאים וההתיישבות בולטת ומוערכת על ידי כולם. **אנו מודים לו על שנות מסירות רבות ומאחלים לו בריאות איתנה והצלחה בהמשך הדרך.**

לאחר חתימה טובה לכם ולפני משפחותיכם,

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

